نام:	باسمه تعالی	نام درس: فارسی ۳	تعداد صفحه : ۲
نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان فارس	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۳	زمان شروع: ۱۰:۳۰
نام پدر:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ممسنی	وقت: ۷۰ دقیقه	رشته: کلیّهٔ رشته ها
پایه: دوازدهم	دبیرستان شاهد امیرکبیر		

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱) « روی گردانیدن» معادل کدام یک از کلمات زیر است؟ الف) تعریض ب) اعراض ج) تضرّع د) انابت	/۵
۲) معنای « کشش روح انسان خداجو در راه شناخت پروردگار و ادراک حقیقت هستی» کدام است؟ الف) مراقبت ب) مکاشفت ج) اشتیاق د) شیدایی	/۵
۳) معادل معنایی واژهٔ « رَز» را در عبارت زیر مشخص کنید. «عصارهٔ تاکی به قدرت او شهد فایق شده».	/۵
۴) املای درست را از داخل کمانک(پرانتز) انتخاب کنید. الف) نشاط (غربت / قربت) از دل کی برد حبّ وطن بیرون؟ ب) برجسته ترین شاگرد (حوضهٔ / حوزهٔ) ادیب بود.	/۵
۵) نادرستی های املایی را بیابید و درست آنها را بنویسید. الف) صبح هنگام « چریق آفتاب» کنار « قنات حسنی» در شهر سیرجان اُتراق کردیم. ب) نالهٔ مرغ اسیر این همه (بحر/ بهر) وطن است مَسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است	/۵
۶) در نوشتهٔ زیر « نقش تَبَعی » را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. « وقتی در پاریس بودم، نامه ای از پاریز به پاریس رسید. نامه را آقای هدایت زاده معلّم کلاس سوم ابتدایی من نوشته بود.	/۵
۷) نوع « واو » (ربط – عطف) را در بیت زیر مشخص کنید. همتم بدرقهٔ راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نو سفرم	/۵
۸) نقش دستوری ضمایر پیوسته را در بیت زیر مشخص کنید. هیچ نقّاشت نمی بیند که نقشی برکشد وان که دید، از حیرتش کِلک از بَنان افکنده ای	/۵
۹) فعل « نیست » را از نظر کاربرد معنایی در دو مصراع زیر بررسی کنید. الف) لیک کس را دید جان دستور نیست ب) آتش است این بانگ نای و نیست باد	/۵
۱۰) در بیت زیر یک ترکیب اضافی و یک ترکیب وصفی مشخص کنید. «شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته مپسند»	۱
۱۱) در مصراع های زیر نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. الف) خامش منشین، سخن همی گوی ب) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ج) یا که محتاج فرومایه شود مرد کریم	۱
۱۲) معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) گفت تا د اروغه را گوییم در مسجد بخواب ب) حق تعالی بنده ای را گُزید و مستغرق خود گردانید.	/۵
ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۳) در عبارت « فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد» یک استعاره پیدا کنید و مفهوم آن را بنویسید.	/۵

۱۴) در بیت « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» ؛ کدام آرایهٔ ادبی وجود ندارد؟ الف) لف و نشر ب) کنایه ج) تلمیح د) استعاره	/۵
۱۵) با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند» الف) در بیت، کدام آرایهٔ ادبی موجب زیبایی شده است؟ ب) مصراع دوم به کدام ویژگی کوه دماوند اشاره می کند؟	۱
۱۶) کدام آرایهٔ ادبی موجب زیبایی بیت زیر شده است؟ « عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل، یکسان می کند پست و بلند راه را»	/۵
۱۷) در عبارت زیر واژگان « سجع» را مشخص کنید. باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده.	/۵
۱۸) مصراع های زیر را کامل کنید. الف) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق ..... ب) وجه خدا اگر شودت منظر نظر ..... ج) آیینهٔ نگاهت پیوند صبح و ساحل	۱/۵
۱۹) عبارت « از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچار به حکومت سرهنگ ها پناه ببرد» یادآور کدام ضرب المثل است؟	/۵
ج) قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۰) معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را بنویسید. الف) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده /۷۵. ب) حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب /۷۵ ج) گفت باید حد زند هشیار مردم مست را /۵ د) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحَزَن است/۷۵ هـ) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند /۵ و) محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست /۷۵	۴
۲۱) مفهوم کدام مصراع با بقیه متفاوت است؟ الف) با اختر سعد کرده پیوند ب) با شیر سپهر بسته پیمان ج) ز آهن به میان یکی کمربند	/۵
۲۲) هر کدام از مفاهیم زیر با کدام یک از ابیات تناسب معنایی دارد؟ هر مفهوم را جلوی بیت بنویسید (یک مورد اضافی است) (رازپوشی عارفانه – دشواری راه عشق – ارزش و کمال بخشی عشق – اغتنام فرصت- عجز انسان از درک عشق) الف) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق یابی و زر شوی ( ) ب) نی حدیث راه پر خون می کند قصه های عشق مجنون می کند ( ) ج) ای جویبار جاری ، زین سایه برگ مگریز کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران ( ) د) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی نتوان شِبه تو گفتن که تو در وهم نیایی ( )	۲
۲۳) بیت « گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان/ گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست» به کدام پدیدهٔ اجتماعی زمان شاعر اشاره می کند؟	/۵
۲۴) عبارت زیر بیانگر کدام یک از ویژگی های خداوند است؟ « پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبُرد»	/۵
۲۵) مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست؟ چه خوش گفته اند که « امپراطوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولاً از سوء هاضمه می میرند». /۲۵	/۵

موفق باشید